

רע"פ 1056/13 - נעם וינברג נ' מדינת ישראל

רע"פ 1056/13 - נעם וינברג נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 1056/13

נעם וינברג

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[27.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 27.1.2013, בעפ"ת 8788-10-12, שניתן על ידי כב' השופטת ב' טולקובסקי.

בשם המבקש - עו"ד דוד גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, שניתן על ידי כב' השופטת ב' טולקובסקי, בתיק עפ"ת 8788-10-12, מיום 27.1.2013. בפסק דינו דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה בפתח תקווה (להלן: בית-המשפט לתעבורה), אשר ניתנה על ידי השופטת ט' אוסטפלד נאוי, ביום 15.7.2012, וקיבל, חלקית, את הערעור על מידת העונש.

רקע והליכים קודמים

כתב האישום

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של נהיגה במהירות העולה על המותר, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. על פי כתב האישום, ביום 15.11.2010, בשעה 03:15 לפנות בוקר, נהג המבקש ברכב פרטי בכביש מס' 2, לכיוון צפון, בק"מ 40, בדרך שאינה עירונית, עם שטח הפרדה בנוי, במהירות של 171 ק"מ, במקום שבו המהירות המירבית המותרת היא 90 קמ"ש. כן צוין בכתב האישום, כי מדידת המהירות, התבצעה באמצעות מכשיר ממל"ז (מד מהירות לייזר).

הדיון בבית המשפט לתעבורה

3. ביום 15.7.2012, הרשיע בית המשפט לתעבורה בפתח תקווה, את המבקש בביצוע העבירה שיוחסה לו בכתב האישום. זאת, לאחר שהמבקש כפר במהירות המיוחסת לו, בתקינות מכשיר המדידה, בכיולו וכן במיומנות מפעיל המכשיר. לאחר שמיעת הראיות, קבע בית המשפט לתעבורה בהכרעת דינו, כי הוא שוכנע, מעבר לספק סביר, כי המבקש נהג במהירות של 171 קמ"ש. בית המשפט לתעבורה דחה את טענותיו של המבקש, על-יסוד הנימוקים הבאים:

האחד, התרשמות בית המשפט מעדותו של מפעיל מכשיר הממל"ז, ממנה עולה, כי מכשיר הממל"ז הופעל על ידו במיומנות ובהתאם לנוהלי ההפעלה. כמו כן, קיבל בית המשפט לתעבורה את דבריו של המפעיל, לפיהם רכבו של המבקש לא היה מוסתר על-ידי עצם או רכב אחר, בניגוד לגרסתו של המבקש, לפיה היו בצידו שני כלי רכב נוספים. בית המשפט לתעבורה ציין, כי עולה מחומר הראיות, כי קטע הכביש שנמדד, היה מואר בתאורת רחוב, וכי המפעיל הקפיד על תנאי הפעלת המכשיר בלילה. נוסף על כך, בית המשפט לתעבורה עמד על כך, כי המבקש, לא ציין, במהלך עדותו בבית המשפט, את המהירות בה נסע, ואף כאשר נשאל על כך במפורש במסגרת חקירתו הנגדית, הוא לא ענה מה היתה מהירות נסיעתו.

הנימוק השני, מתייחס לכיול ותקינות מכשיר הממל"ז. בית המשפט לתעבורה בחן את הסוגיה לאור פסיקתו של בית-משפט זה בע"פ 4682/01 לוי נ' מדינת ישראל פ"ד נח(1) 304, וקבע, כי המפעיל ביצע את כל הבדיקות שנקבעו בפסיקה (בדיקה עצמית, בדיקת תצוגה, בדיקת תיאום ובדיקת כיול), וזאת באופן מדויק, הן בתחילת משמרתו והן בסופה. בית המשפט לתעבורה קבע, כי הבדיקות שבוצעו על-ידי עדי התביעה, מצביעות על אמינותו של מכשיר הממל"ז, והמבקש לא הצליח לסתור זאת.

בהתייחס לטענת המבקש, כי "רכב אשר נמצא במצב סטטי, לא יכול להשיג רכב שנע במהירות מעל 170 קמ"ש תוך קילומטר אחד", קבע בית המשפט לתעבורה, כי המבקש לא הציג כל ראיה על מנת להוכיח את טענתו זו. המבקש יכול היה להביא עד מומחה לעניין זה, ומשלא עשה כן, כך נקבע, אין לקבל את גרסתו.

4. ביום 4.9.2012, גזר בית המשפט לתעבורה את עונשו של המבקש, בהתבסס על עקרון ההלימה, בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמתו של המבקש, לבין מידת העונש המוטל עליו. בית המשפט נתן דעתו לעברו התעבורתי של המבקש, אשר לחובתו 22 הרשעות קודמות, כאשר 5 מהן, בגין עבירות מהירות. בית המשפט עמד אף על נסיבותיו האישיות ועל מצבו הכלכלי של המבקש, כפי שתוארו על ידי סנגורו, והשית על המבקש את העונשים הבאים: קנס בסך 2,000 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו; פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של 14 חודשים, בניכוי 30 ימי פסילה מנהלית; פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה לתקופה של 12 חודשים, למשך 3 שנים, בתנאים אשר פורטו בגזר הדין.

הדיון בבית המשפט המחוזי

5. המבקש ערער, הן על הרשעתו והן על העונשים שהוטלו עליו, לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. בערעורו, טען המבקש, כי לא הוכחו כללי הפעלת מכשיר הממל"ז. עוד נטען, כי לא ניתן לקבל באופן מעשי, את הטענה, לפיה, הוא נסע במהירות של מעל 170 קמ"ש, כאשר הוא נעצר על-ידי השוטר, אשר הפעיל את הממל"ז, לאחר קילומטר אחד, כשרכבו של השוטר נמצא במצב סטטי. לפיכך, טען המבקש, כי השוטר טעה בזיהוי רכבו. לעניין העונש, טען המבקש בערעורו, כי בית המשפט לתעבורה סטה באופן קיצוני מרף הענישה המקובל, במקרים בעלי נסיבות דומות.
6. בסמוך לאחר הגשת ערעורו, הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי, בקשה להגשת ראיות חדשות, לפי סעיף 211 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. בבקשתו, עתר המבקש לאפשר לו להגיש חוות דעת של מומחה מטעמו, כאשר הגשתה של חוות דעת זו נדרשת, לשיטתו, בשל קביעות עובדתיות בהכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה, שאינן יכולות להתיישב עם כללים של "פיזיקה בסיסית".
- עוד ציין המבקש בבקשתו, כי היות שמדובר בעניין הנוגע לעובדות שהן נחלת הכלל, היה מקום לעשות שימוש בכללים ראייתיים, שענינם "ידיעה שיפוטית" ו"מן המפורסמות". ואולם, לאור קביעות בית המשפט לתעבורה במישור זה, אין מנוס מקבלת הראיה, כך לטענת המבקש. באמצעות הראיה החדשה, אותה ביקש להגיש, התכוון המבקש להוכיח, כי לא ייתכן שהרכב המשטרתי, אשר עמד במצב סטטי, יכול היה להשיג ולעצור רכב הנע במהירות של מעל 170 קמ"ש, וזאת לאחר קילומטר אחד בלבד.
7. בהחלטתו מיום 27.1.2013, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה להגשת ראיה נוספת במסגרת הערעור. בית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו, כי כבר נקבע על-ידי בית המשפט לתעבורה, כי לו ביקש המבקש להוכיח את טענתו זו, היה עליו להגיש חוות דעת מומחה, במסגרת שלב ההוכחות. בית המשפט המחוזי הוסיף על כך וקבע, כי בשלב הערעור אין מקום למקצה שיפורים, כאשר המבקש יכול היה להגיש את חוות הדעת, במסגרת פרשת ההגנה בבית משפט קמא. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי טענתו של המבקש "מבוססת בראש ובראשונה על קביעת ממצא עובדתי באשר למרחק העצירה". בבית המשפט לתעבורה העיד השוטר, כי עצר את הרכב כקילומטר ממקום עמידתו, ובית המשפט המחוזי ציין בהקשר זה, כי אין מדובר במדידת מרחק מדויקת, ולא הוצגה ראיה אחרת לעניין זה. בית המשפט הוסיף עוד, כי המבקש העיד שהוא הבחין בשוטר, כאשר זה סימן לו לעצור "ואך סביר כי האט את מהירות נסיעתו עד כדי עצירה מוחלטת, כך שאין מדובר בהשגת רכב הנוסע במהירות קבועה של מעל 170 קמ"ש תוך קילומטר". לפיכך, ומאחר שהמבקש לא הניח תשתית ראייתית להוכחת הנטען בחוות הדעת מטעמו, הן במסגרת פרשת ההגנה והן במסגרת חקירתו הנגדית של השוטר, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את הבקשה להגשת הראיה החדשה.

8. לגופו של עניין, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את ערעורו של המבקש על הרשעתו, בקובעו, כי טענותיו של המבקש מופנות כלפי קביעות שבעובדה וממצאי מהימנות, בהן הכריע בית המשפט לתעבורה. בכל הנוגע לטענות המבקש בדבר תקינות וכיול הממל"ז, קבע בית המשפט המחוזי, כי בית המשפט לתעבורה התרשם מעדותו של מפעיל מכשיר הממל"ז, וקבע כי מכשיר זה הופעל על ידו במיומנות ובהתאם לנוהלי ההפעלה. נוסף על כך, נתן בית המשפט המחוזי את דעתו לכך, שבית המשפט לתעבורה העדיף את עדותו של המפעיל המשטרתי על פני גרסתו של המבקש, לפיה, היו בידי שני כלי רכב נוספים. עוד ציין בית המשפט המחוזי, כי המבקש עומת בעניין זה, במסגרת חקירתו הנגדית, כאשר נשאל, האם בזמן שהשוטר כיוון את מד הלייזר לרכבו, היה המבקש בודד בכביש, ותשובתו היתה "לא יודע". לפיכך, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין.

בהתייחס לערעורו של המבקש על חומרת העונש שהוטל עליו, החליט בית המשפט המחוזי להקל, במידת מה, בעונש פסילת רישיון הנהיגה בפועל, והעמידו על 12 חודשים, בניכוי 30 ימי הפסילה המנהלית שריצה המבקש. עוד נקבע, כי יתר רכיבי גזר הדין יותרו על כנם.

הבקשה

9. ביום 7.2.2013, הגיש המבקש בקשת רשות ערעור לבית-משפט זה, המונחת לפניי. בבקשה, שהוגשה באמצעות בא-כוחו של המבקש, עו"ד דוד גולן, חזר המבקש על טענותיו, כפי שאלה הועלו בערעורו לבית המשפט המחוזי. לטענת המבקש, יש לקבל את הבקשה לרשות ערעור, על מנת למנוע אי צדק ועיוות דין קשה שנגרמו לו. המבקש הוסיף וטען, כי הבקשה מתמקדת באספקט מרכזי אחד, שעליו מבוססת הגנתו בתיק זה. הטענה המרכזית היא כי נפלה שגגה בזיהוי רכבו של המבקש, שכן גרסת השוטר אינה מתיישבת עם שורת ההיגיון ועם חוקי הפיזיקה. בהקשר זה, טען בא-כוחו של המבקש, כי סברתו של בית המשפט המחוזי, לפיה "אך סביר כי האט [המבקש] את מהירות נסיעתו עד כדי עצירה מוחלטת", הינה בגדר הסקת מסקנה, שאין לה כל בסיס בראיות. אין כל אינדיקציה, כך נטען, כי המבקש שינה את מהירות נסיעתו והדבר אף אינו עולה מדברי השוטר עצמו.

לסיום, נטען בבקשה, כי במקרה הנדון מתעוררת השאלה המשפטית העקרונית האם חישובי מהירות, על פי הנוסחאות הידועות והמקובלות, הינם "מן המפורסמות" או בגדר "ידיעה שיפוטית", או שמא יש צורך להוכיחם באמצעות חוות-דעת מטעם מומחה לעניין.

דיון והכרעה

10. למקרא האמור בבקשה ובמצורף לה, נחה דעתי כי אין להיעתר לה. הלכה היא, כי בית-משפט זה ייענה לבקשת רשות ערעור במקרים חריגים בלבד, ורק מקום שהבקשה מעלה שאלה נכבדה, בעלת חשיבות ציבורית או חשיבות עקרונית-משפטית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לה, וכן במקרים נדירים וייחודיים, המגלים אי-צדק או חשש מפני עיוות דין (ראו, מבין רבים אחרים, רע"פ 7822/12 פלוני נ' מדינת ישראל (6.11.2012); רע"פ 9454/12 טקאטקה נ' מדינת ישראל (7.1.2013); רע"פ 216/13 זלוב נ' מדינת ישראל (14.1.2013); רע"פ 654/13 אבו בכר נ' מדינת ישראל (26.2.2013)).

סבורני, כי במקרה שלפניי, בקשת רשות הערעור אינה מעלה כל שאלה משפטית או ציבורית רחבת היקף, כפי שמנסה לטעון בא-כוחו של המבקש. טענותיו של המבקש מלמדות, כי למעשה, מדובר בערעור נוסף על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה, ובנסיבות אלה, דין הבקשה להידחות (ראו, לעניין זה, רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012); רע"פ 378/13 חאג יחיא נ' מדינת ישראל (27.1.2013); רע"פ 158/13 עוז נ' מדינת ישראל (7.2.2013)).

11. ואם בכך לא סגי, הרי שטענותיו של המבקש, מופנות, רובן ככולן, כלפי קביעות עובדתיות וממצאי מהימנות, אשר נקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, שהתרשמה באופן בלתי-אמצעי מן העדים ובחנה את יתר הראיות אשר עמדו לנגד עיניה. הממצאים שנקבעו אומצו על-ידי ערכאת הערעור, אשר לא ראתה כל מקום להתערב בהם. כלל נקוט עימנו, כי, ככלל, לא תתערב ערכאת הערעור בממצאי מהימנות או בקביעות עובדתיות, כפי שאלה נתקבלו על-ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים ומצומצמים, וזאת אף ביתר שאת, כאשר מדובר בבקשה לדיון ב"גלגול שלישי", בפני בית-משפט זה (ראו, רע"פ 9273/12 לגו נ' מדינת ישראל (26.12.2012); רע"פ 230/13 שבדרון נ' מדינת ישראל (16.1.2013); רע"פ 964/13 אורי נ' מדינת ישראל (12.2.2013); רע"פ 1374/13 נחושתן נ' מדינת ישראל (26.2.2013)).

מן הראוי לציין בנוסף, כי לא מצאתי כל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לקבל את הראיה החדשה מטעם ההגנה, בשלב הערעור.

לגופו של עניין, ולמעלה מן הצורך, ראוי להדגיש, כי קביעותיהן של הערכאות הקודמות, התבססו, בין היתר, על דו"ח השוטר, אשר נרשם בזמן אמת ואמינותו לא נסתרה, ולפיו נמדדה מהירות נסיעת המבקש, בהיותו רכב בודד, תוך שמירת קשר עין רצוף על-ידי השוטר, עד לעצירתו של המבקש; על עדותו של השוטר המפעיל, שערך את הדו"ח, ונקבע לגביו כי הפעיל את מכשיר הממל"ז במיומנות ובהתאם לנוהל הנדרש; על עדותו של עובד מעבדה, אשר ערך ביקורת שיגרה למכשיר הממל"ז ומצא כי המכשיר תקין; ועל דבריו של המבקש עצמו, אשר לא ציין את המהירות בה נסע, גם כאשר נשאל על כך מפורשות.

12. סוף דבר, לא שוכנעתי כי יש הצדקה לדון בעניינו של המבקש, במסגרת הליך שיפוטי נוסף, בפני בית-משפט זה. לאור האמור, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, י"ז באדר התשע"ג (27.2.2013)